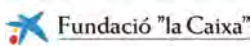

EL MANIFEST

LA DONA I LA TERRA, TERRITORIS DE COMBAT

Amb el suport de:

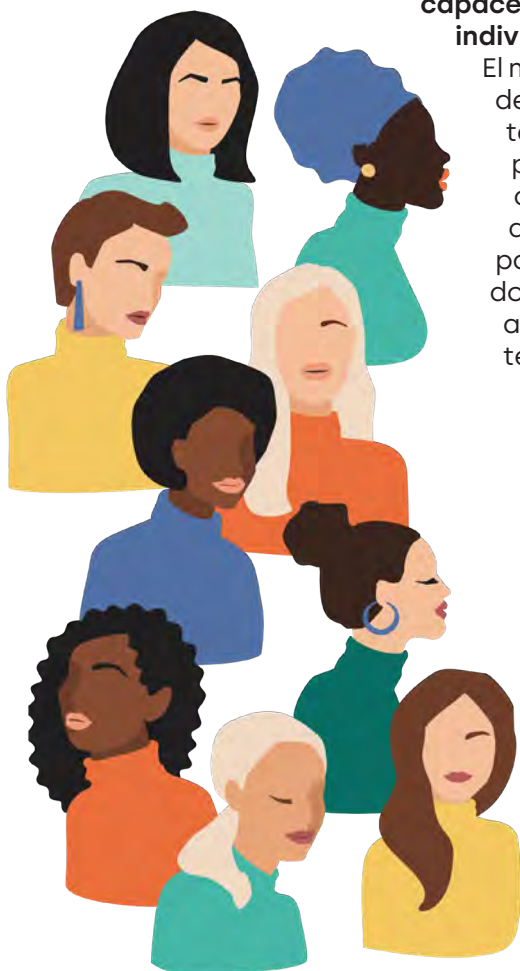
Reconegut:

RESUM

La Dona i la Terra, territoris de combat és un manifest que vincula les experiències de les dones migrades amb la defensa de la vida, dels cossos i dels territoris. Des d'una perspectiva ecofeminista, denúncia les violències derivades de la desigualtat, l'extractivisme, el racisme i el desplaçament forçat, i reivindica les cures, la cultura i l'organització col·lectiva com a eines de resistència i transformació social. Així mateix, reconeix **les arts escèniques com a espais de reparació, memòria, expressió i construcció comunitària, capaces de transformar experiències individuals en consciència col·lectiva.**

El manifest defensa que la reparació de les dones, les comunitats i els territoris forma part d'un mateix procés de justícia, i culmina amb propostes concretes per al reconeixement dels drets, la participació i el benestar de les dones migrades com a contribució a la sostenibilitat social, cultural i territorial.

EL MANIFEST. LA DONA I LA TERRA, TERRITORIS DE COMBAT

Avui parlem des de molts cossos, moltes terres, moltes memòries. Avui ens reunim com a dones que hem travessat fronteres geogràfiques, culturals i emocionals.

Venim de diferents continents, llengües i territoris, compartim la valentia de començar de nou i la història comuna de migrar, resistir i reconstruir.

Arribem sense demanar permís. No va ser casualitat: va ser urgència, va ser història, va ser memòria acumulada. Venim de les esquerdes, de les perifèries, dels marges. Algunes cansades, altres rabioses; moltes ferides, però cap disposada a continuar callant.

No som xifres ni estadístiques. Som històries vives. Som memòria, som força, **som arrel i també camí**. Camí que han antecedit altres dones: Manuela Sáenz, Gabriela Silang, Berta Cáceres, les Dones de Nder, Ana Orantes, entre altres.

Perquè les dones estem travessades per històries que es repeteixen, que es recorden, que s'intueixen com si compartíssim un codi antic.

Som una diversitat que incomoda. I precisament aquí està la nostra força. No venim del buit. Venim del desert, de la selva, de les muntanyes, de les illes, de la costa, dels mars i els oceans, de les valls i també de l'asfalt. Els nostres llocs d'origen són rics per a la vida i arrasats fins a expulsar-nos. Originàriament extraordinaris i arrabassats fins a convertir-se en el lloc del dol quan necessites fugir.

Venim de la resistència i la resiliència, d'una història que no va començar amb nosaltres. **Una història de fugida, d'exili i de supervivència**. Nosaltres no esperem ser incloses: ens organitzem.

Les migracions no són moviments lliures. Són **conseqüència directa d'un ordre global injust**. És deixar enrere el conegut per abraçar l'incert.

Avui no només parlem des de la ferida, sinó també des de l'esperança. Construïm ponts on abans hi havia murs. Teixim una comunitat on va haver-hi solitud.

Moltes de nosaltres hem travessat fronteres soles, carregant amb la responsabilitat de sostenir als qui es queden. Treballem en terres alienes que hem abraçat. Llitem per reunir les nostres famílies. Allí segueixen les que no poden sortir. Les que continuen resistint en condicions extremes. Les que no es rendeixen.

Som aquí perquè el món que hem heretat no ens serveix, però ens ha fet fortes. Perquè els nostres cossos han estat territori de conquesta. Perquè la terra —com nosaltres— ha estat explotada, saquejada, silenciada. Les dones migrades carreguem memòria de despulla, de violència, de desplaçament. I també memòria d'organització, de cura i de lluita. **Som arxiu viu de resistència col·lectiva.**

Avancem desobedients, incòmodes, imparables. No demanem espai: ho prenem. No demanem veu: l'alcem. Fa dècades, les nostres àvies van caminar sota les bombes, carregant criatures, enterrant als seus morts en la sorra, deixant enrere cases, vides, futur. No va ser una elecció. Va ser una expulsió.

El nostre primer aprenentatge no va ser la llibertat. Abans de sortir de casa vam aprendre a ajustar-nos. A mirar-nos. A corregir-nos. No perquè algú ens ho ordenés explícitament, sinó perquè el mandat ja estava dins nostre. Vam aprendre abans el control que la llibertat. Així comença el control sobre els cossos de les dones: quan la vigilància deixa de ser externa i s'instal·la a la consciència. Quan el cos és controlat, la terra també ho és. Quan el cos s'allibera, la terra pot respirar.

La violència sobre la dona i la terra comparteixen destí, responen a la lògica de l'explotació. Les nostres vides no estan separades de la terra. Perquè defensar el territori és defensar l'existència. A la militarització, les amenaces, la violència, inclosa la violència sexual com a eina de control, li diuen desenvolupament. Nosaltres en diem agressió.

No hi ha justícia feminista sense justícia ecològica. No hi ha llibertat si la terra està enverinada. No hi ha cossos lliures en terres devastades. Quan la terra és cuidada, els cossos poden tornar a respirar. Afirmem que no hi ha justícia ambiental sense justícia feminista. No hi ha futur possible si es destrueixen els cossos i els territoris que el sostenen.

Les dones sostenim comunitats: som creadores de canvi. Som les que organitzem xarxes de suport, les que cuidem, les que emprenem, les que ensenyem, les que sanem, les que creem art. No parlem de les cures com una tasca menor. Parlem de cura com a principi polític. Com a forma de coneixement. Com a estratègia de supervivència. **La cura és una xarxa de relacions vives entre les persones, la natura i l'espiritualitat.**

Sabem el que costa construir el món. Ho fem centímetre a centímetre, contra la precarietat, contra l'oblit i contra la por. Som les que cuidem, i ara també som les que decidim. **Defensem la vida en totes les seves formes:** la dels cossos lliures, la dels territoris vius i la dels futurs possibles.

Les dones de pobles d'ascendència africana, asiàtics, camperols, indígenes, raizales i palenqueros ho saben des de sempre: cuidar no és només sostenir la vida, és defensar-la.

Afirmem: defensar la terra no és delictes. Defensar la vida no és terrorisme. **Defensar drets no és una amenaça: és una obligació.**

Reproduir la vida és resistir la seva destrucció. Cuidar no és una tasca menor: és una manera de fer política. És defensar els cossos, la terra, la memòria i la cultura davant d'aquells que les converteixen en mercaderia. La cura sosté el món, però el món l'invisibilitza, el precaritzava i l'explota. I aquesta cura té rostre: dones, migrants, racialitzades i empobrides. Per això afirmem que sense cures no hi ha vida i sense justícia no hi ha cures.

Mentre el sistema necessiti la desigualtat per funcionar, cuidar serà resistència i resistir serà una obligació. Exigim el **reconeixement de les cures.**

L'extractivisme, la colonització i la guerra han deixat ferides profundes. Violències de gènere entrecruades. Traumes que travessen generacions. La cura ecofeminista no es passiva. És reparació. És restauració. És reconstrucció del món.

La vigilància, la intimidació, la violència directa, no són un error del sistema, són el sistema funcionant: converteix la defensa de la vida en un acte de risc. Que destrueix ecosistemes. Que converteix la terra en mercaderia i la vida en dany col·lateral. Hi ha cossos que defensen la terra. **Dones que protegeixen rius, selves i territoris enfront de la violència.**

Mineria, monocultius, turisme extractiu: noms diferents per a una mateixa lògica d'espoliació. Les comunitats camperoles i indígenes són a la primera línia. Les dones i la terra com a objectiu a eliminar i aniquilar. Un sistema que empobreix territoris i després explota als qui desplaça. Un sistema que necessita cossos disponibles: cossos per a cuidar, cossos per a netejar, cossos per a sostenir la vida d'uns altres mentre la pròpia es precaritza. Aquest sistema té nom: capitalisme global.

Les migracions no són un fenomen aïllat. Són el resultat d'un sistema que organitza la vida des de la desigualtat com a eix central de l'organització social. Denunciem les violències que enfrontem travessen les nostres vides: el racisme, la xenofòbia, la precarietat laboral, la invisibilització. Però també celebrem la nostra resiliència, les nostres xarxes i la nostra capacitat de transformar els espais que habitem.

Avui hi ha cossos perseguits. Avui hi ha vides eliminades. Avui hi ha governs que exerceixen una violència absoluta sobre poblacions desarmades. I davant d'això, el món dubta, calla, es neutralitza. **La neutralitat, en contextos de violència, no és prudència, és complicitat.**

Quan tot va ser arrasat, nosaltres vam reconstruir. Vam crear escoles on no hi havia res. Vam sostenir la vida quan faltava tot. La resiliència viu en les dones que construeixen i continuen lluitant per la vida.

Ho diem alt i clar: no som víctimes. Som les columnes que sostenen un poble. Som memòria viva. Som resistència organitzada. **Som futur en construcció.** Cada intent de silenciar-nos ha fet créixer la consciència.

Les arts són refugi, són una eina de supervivència, llenguatge, memòria. Són el lloc on el cos pot existir sense ser corregit i descansar. Perquè descansar també és resistència. Cada projecte artístic impulsat per dones és una forma de **resistència** i també de **transformació social**. Les nostres iniciatives no són petites: són **llavors de canvi col·lectiu**, mans creant i comunitats creixent. Perquè quan una dona recupera la veu, el cos i l'espai, no canvia només la seva història, canvia la història col·lectiva.

Exigim **la pràctica cultural com un espai de trobada, de reconeixement, de dignitat i de reconstrucció**, on les nostres veus s'entrellacin, les nostres històries s'abracin i les nostres lluites s'enforixin. Proposem espais segurs: d'Escolta, de Complicitat, de Veritat, de Justícia, de Reparació, de Descans. Espais per respirar.

PROPOSEM I ELEVAREM A LLOCS D'INCIDÈNCIA SOCIAL I POLÍTICA LES DEMANDES SEGÜENTS:

Un Fons Públic de Reparació, Cultura i Benestar per a Dones Migrades.

Establir que un percentatge de la riquesa generada pels sectors econòmics essencials - com les cures, l'hostaleria, la neteja, el treball domèstic, l'atenció sociosanitària i el turisme, sostinguts majoritàriament per dones migrades - sigui destinat a la reparació mitjançant projectes culturals i artístics que proporcionin benestar social, emocional i físic.

Un Observatori Interinstitucional de Drets i Participació de les Dones Migrades.

Que dugui a terme, entre altres funcions, un cens de professionalització adquirida al país d'origen de les dones migrades i de l'activitat laboral que desenvolupen al país de destinació.

Fem nostres les paraules de Berta Cáceres:

“Construyamos sociedades capaces de coexistir de manera justa, digna y por la vida. Juntémonos y sigamos con esperanza defendiendo y cuidando la sangre de la Tierra y de sus Espíritus.”

La Dona i la Terra, territoris de combat - Plàudite Teatre, de la tardor 2025 a la primavera 2026. A través de les arts escèniques han participat 343 dones de 35 països de 4 continents, 4 universitats i 565 persones als col·loquis i debats.

